

Poštovani čitatelji,

U rukama imate tematski broj MEDICUSA o influenci, uvijek aktualnoj i nepredvidivoj bolesti. Ovo je najobuhvatniji prikaz te bolesti na hrvatskom jeziku jer su u 17 preglednih radova cjelovito, znanstveno, stručno i praktično obrađene sve značajke ove bolesti. Odabrani autori vrsni su poznavatelji određenih tema pa njihovi radovi čitatelju jasno prezentiraju svu složenu problematiku dijagnosticiranja, liječenja i sprječavanja influence u svakodnevnome javnozdravstvenom te ambulantom i bolničkom kliničkom radu.

Influenca ili gripa vrlo je intrigantna i uvijek zanimljiva bolest, povijesno važna, važna u sadašnjem trenutku, ali i u budućnosti, te sve nedoumice i svi strahovi koji dolaze zbog neprestanih promjena virusa influence posve su opravdani. Influenca je jedina klasična infektivna bolest koja se još pojavljuje pandemijski. S virusima influence povezane su brojne nejasnoće na koje današnji svijet, odnosno medicina i znanost ne mogu u cijelosti odgovoriti. Virus influenza neprestano se mijenjaju! Čovječanstvo još nije potpuno upoznalo viruse influence – čovjek nije pobijedio influencu! Kada se dogode korjenite promjene virusa, odnosno njegovih antigena hemaglutinina i neuraminidaze, pojavljuju se veće epidemije, odnosno pandemije. Influenca je akutna, lako prenosiva, kozmopolitska bolest s vrlo brzim i eksplozivnim širenjem. Upala pluća je česta i teška komplikacija influence. Česta, jer se pojavljuje u 10% bolesnika s influencom, a teška jer je odgovorna za golemu većinu smrtnih slučajeva. Influenca se pojavljuje epidemijski, neizostavno svake godine, a pandemijski nekoliko puta u jednom stoljeću.

Je li influenza samo malo jača prehlada ili teška i smrtonosna bolest? Zašto su česte komplikacije u ovoj bolesti, osobito u djece i u starijih bolesnika s drugim kroničnim bolestima? Koje su to komplikacije? Zašto je influenza teška i vrlo često neprepoznata bolest u male djece? U kojim populacijskim skupinama influenza može biti i smrtonosna? Zašto je cijepljenje neuspješnije u imunokompromitiranih bolesnika i u starijih ljudi? Kojim se cjepivima poboljšava zaštita? Je li politika cijepjenja u Hrvatskoj dobra? Postoje li učinkoviti protuvirusni lijekovi protiv influence? Zašto izrazito raste potrošnja antibiotika u vrijeme epidemije influence? Je li pandemijski virus A(H1N1) 2009. iznenadio opću i medicinsku javnost i kliničare? Zašto nije uspjelo cijepljenje protiv pandemijske gripe u većini europskih zemalja? Hoće li ove i sljedećih godina pandemijski virus ostati dominantnim? Zašto se u pandemijskoj influenci često susreće primarna virusna pneumonija i zašto se razvija ARDS? Je li ECMO-aparat spasonosan za teški oblik influence? Je li prošla opasnost od ptičje gripe? Kako se odgovorno trebaju ponašati građani, odnosno bolesnici, a kako liječnici, zdravstveni sustav i cijela zajednica? Jasne odgovore i komentare na ova i druga pitanja naći ćete ovdje.

Raspravlja se i o brojnim kontroverzama i uvriježenim, a neutemeljenim mišljenjima o influenci – uvijek aktualnoj, nepredvidivoj i opasnoj bolesti. Dijagnostika, liječenje i sprječavanje influence, unatoč stalnom napretku, i danas su praćeni brojnim nesporazumima.

Zato sam u odabiru i pripremi radova posebno inzistirao na jasnoći i kritičnosti u pristupu, na iznošenju vlastitih rezultata i razboritih preporuka za specifičnu virološku dijagnostiku, protuvirusno liječenje i cijepljenje. No da bismo razjasnili veličinu problema, u tekstovima su pažljivo obrađeni veterinarski i javnozdravstveni aspekti influence, a praktično i primjenjivo protumačena su imunosna zbivanja. Posebno važnima smatram priloge o komplikacijama influence u djece i u odraslih. Bilo mi je pravo zadovoljstvo raditi s autorima jer sam kod svih prepoznao želju i odgovornost da zajednički oblikujemo ovo štivo, za koje smatramo da će biti korisno svim liječnicima koji se bave dijagnostikom, liječenjem i sprječavanjem influence, a njih nije malo. Zato im svima jednako zahvaljujem, kao i glavnoj urednici MEDICUSA. Nijedan trenutak nisam pomislio da ovo neće biti uspješno izrađena i korisna zbirka vrlo dobrih radova namijenjena svima koji uče, onima koji trebaju obnavljati znanje, onima koji traže praktične naputke, ukratko – svima koji žele više i bolje te uspješnije i odgovornije prepoznati, dijagnosticirati, liječiti i sprječavati influencu. Zato sam poletno i s nemalim oduševljenjem pripremao i uređivao tekstove koje držite u rukama.

Dragi čitatelji, cijenjeni kolegice i kolege, s posebnom radošću prepuštam vam ovaj tematski broj MEDICUSA!

S osobitim poštovanjem,